

OBSAH

Michal Pink

1. Volební geografie v odborném prostředí české a Slovenské republiky: Úvod 5

1.1. Úvod.....	5
1.2. Volební geografie nejen po roce 1989 a současný stav poznání	6
1.3. Metodologické zázemí	8
1.4. Nástroje, techniky a vstupy	11
1.5. Struktura publikace	13

Michal Pink – Petr Voda

2. Základní vymezení voličské základny politických stran v České republice v letech 1996–2010 17

2.1. Úvod	17
2.2. Stranický systém a volební výsledky	19
2.3. Strany se stálým zastoupením v PS PČR 1996–2010	22
2.3.1. Česká strana sociálně demokratická	22
2.3.2. Komunistická strana Čech a Moravy	24
2.3.3. Občanská demokratická strana	27
2.4. Strany v roce 2010 nově zastoupené v Poslanecké sněmovně	29
2.4.1. TOP 09 s podporou Starostů	29
2.4.2. Věci veřejné	31
2.5. Strany s přechodným zastoupením v PS PČR 1996–2010.....	32
2.5.1. Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová	32
2.5.2. Strana zelených	35
2.5.3. Občanská demokratická aliance a Unie svobody	37
2.5.5. Sdružení pro republiku – Republikánská strana Československa	39
2.6. Volební účast	41
2.7. Závěr	45

3. Základné priestorové vymedzenie voličskej základne politických strán na Slovensku 1994–2010	47
3.1. Úvod.....	47
3.2. Stranický systém na Slovensku a výsledky volieb do NR SR.....	48
3.3. Politické strany s viacnásobným zastúpením v NR SR 1994–2010	51
3.3.1. Hnutie za demokratické Slovensko	51
3.3.2. Slovenská národná strana	55
3.3.3. Smer.....	58
3.3.4. Slovenská demokratická a kresťanská únia	61
3.3.5. Kresťanskodemokratické hnutie	63
3.3.6. Strana maďarskej koalície	65
3.4. Politické strany s jednorazovým zastúpením v NR SR 1994–2010	67
3.4.1. Demokratická únia	67
3.4.2. Slovenská demokratická koalícia	68
3.4.3. Spoločná voľba	70
3.4.4. Strana demokratickej ľavice.....	71
3.4.5. Združenie robotníkov Slovenska	73
3.4.6. Komunistická strana Slovenska	74
3.4.7. Strana občianskeho porozumenia	76
3.4.7. Aliancia nového občana.....	78
3.4.8. Sloboda a Solidarita	80
3.4.9. Maďarská koalícia	81
3.4.10. Most-Híd	82
3.5. Volebná účasť	84
3.6. Záver	87

Vlastimil Havlík – Petr Voda

**4. Referenda o vstupu do Evropské unie
a volby do Evropského parlamentu 89**

4.1. Úvod	89
4.2. Referenda o přistoupení k EU.....	89
4.2.1. Právní úprava a okolnosti konání referend.....	89
4.2.2. Výsledky hlasování v referendech o vstupu do EU	91
4.3. Volby do Evropského parlamentu	94
4.3.1. Výsledky voleb do Evropského parlamentu v roce 2004.....	95
4.3.2. Výsledky voleb do Evropského parlamentu: Geografická analýza	100
4.4. Možná vysvětlení rozdílné úrovně volební účasti.....	110
4.5. Euroskeptické oblasti	113
4.6. Závěr	119

Otto Eibl, Michal Pink, Peter Spáč

5. Referendum na Slovensku 121

5.1. Úvod.....	121
5.2. Tradice referenda v (česko)slovenském prostředí.....	122
5.3. Současná právní úprava referenda v SR	123
5.4. Data a metody	124
5.5. Dosavadní referenda.....	125
5.5.1. Referendum 1994.....	125
5.5.2. Zmařené referendum 1997	127
5.5.3. Referendum 1998	131
5.5.4. Referendum 2000	134
5.5.5. Referendum 2003	137
5.5.6. Referendum 2004.....	139
5.5.7. Referendum 2010.....	142
5.6. Závěr	145

Otto Eibl – Michal Pink

**6. Senátní volby aneb většinový model
v podmírkách České republiky 147**

6.1. Úvod.....	147
6.2. Senátní volby a jejich základní charakteristické rysy	149
6.2.1. Nejčastěji postupující kandidáti do druhého kola.....	151
6.2.2. Volební účast	153
6.2.3. Počet kandidátů v obvodech	154
6.3. Úspěšnost jednotlivých politických stran	156
6.3.1. ČSSD.....	156
6.3.2. KDU-ČSL	158
6.3.3. KSČM	160
6.3.4. ODS	162
6.3.5. „Občanský proud“ zastoupený ve Sněmovně	164
6.3.6. Nezávislí kandidáti bez podpory politické strany s parlamentní zkušeností	166
6.4. Jednotlivé obvody z pohledu „reálné soutěže“	168
6.5. Závěr	170

Michal Pink – Peter Spáč

7. Prezidentské volby na Slovensku..... 171

7.1. Úvod.....	171
7.2. Územná podpora blokov v prvom kole prezidentských volieb.....	175
7.3. Druhé kolo volieb a voličské presuny	185
7.4. Záver – stranícke a bipolarizované Slovensko	198

8. Vysvětlení prostorových vzorců volebního chování v parlamentních volbách v České republice a na Slovensku v letech 1996–2010	201
8.1. Úvod	201
8.2. Teoretická východiska.....	202
8.3. Faktory ovlivňující prostorovou rozdílnost volebních výsledků ...	206
8.4. Metodická poznámka	210
8.5. Analýza výsledků parlamentních voleb v České republice	212
Výsledky analýzy	213
8.5.1. Analýza výsledků ČSSD	215
8.5.2. Analýzy výsledků ODS	216
8.5.3. Analýza výsledků KSČM	218
8.5.4. Analýza výsledků KDU-ČSL.....	219
8.5.5. Analýza výsledků ODA, US, SZ a TOP09	221
8.5.6. Analýza výsledků SPR-RSC a VV	222
8.6. Analýza výsledků parlamentních voleb na Slovensku.....	223
8.6.1. Analýza výsledků HZDS	225
8.6.2. Analýza výsledků SDKU.....	227
8.6.3. Analýza výsledků SMERu	229
8.6.4. Analýza výsledků SNS	230
8.6.4. Analýza výsledků SMK a Mostu-Híd.....	232
8.6.5. Analýza výsledků KDH	233
8.6.6. Analýza výsledků ANO a SaS.....	234
8.6.7. Analýza výsledků ZRS, KSS a SOP	235
8.7. Závěr	236
Seznam literatury	243
Přílohy	253